

Handläggare
Gustav Liljenström
Förvaltningschef
Hr och arbetsmarknadsförvaltningen
0140-681 63

Mottagare
Kommunstyrelsen

gustav.liljenstrom@tranås.se

Förslag till effektivisering inom HR- och arbetsmarknadsförvaltningen

Förvaltningens förslag till beslut

att anta förvaltningens förslag till beslut om att nå en budget i balans genom en effektivisering och förnyad organisation för verksamheterna Stöd och försörjning samt Arbetsmarknad och integration, vilket kan innebära en kvalitetsförändring i verksamheterna.

Sammanfattning

Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut handlar om att hitta en medelväg i att förstärka arbetets skyndsamhet ut ur ett minusresultat till en budget i balans samtidigt som förvaltningen bibehåller verksamhet som kan fortsätta att utveckla den väg som förvaltningen slagit sig in på. En väg som både fortsatt hanterar ett uppdrag inom arbetsmarknadsområdet. Det ger såväl ett kreativt och utvecklingsinriktat förslag som en god förvaltning av skattemedel.

Dessa förslag till förändringar eller borttagande av funktioner ligger inte inom lagstyrning eller kommunens skyldigheter att upprätta.

Beskrivning av ärendet

2023 är Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens tredje verksamhetsår. Resultaten har varit över förväntan och det går att konstatera att kostnaderna för försörjningsstödet är sänkta med 5-6 mkr mellan åren 2021-2022. Därtill en lång rad individer som idag åtnjuter egenförsörjning.

Arbetet inom förvaltningen har genererat i att de flesta individer som stod närmast arbetsmarknaden i Tranås kommun när Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen startade, har kommit ut i arbete/studier eller annan försörjning och är inte längre i behov av ekonomiskt stöd från kommunen. Vid nyligen genomförd målgruppsanalys kan vi konstatera att stor andel av försörjningsstöddagare är unga, har stor ohälsa och står långt från arbetsmarknaden därav behöver organisationen ses över så att insatser möter individers behov.

Om förvaltningen ska kunna säkra en väg fram till det önskade resultatet om en budget i balans 2024, så räcker det inte med de insatserna på arbetsmarknaden som görs idag eller inom bedömningsarbetet av försörjningsstöd. Det trots att förvaltningen arbetat hårt under två år för att parallellt med forrådet av organisationen, skapa förutsättningar på arbetsmarknaden för den som idag uppstår ekonomiskt stöd av kommunen.

Ett minusresultat ligger inte enbart till negativ utveckling för kommunen i stort. Det innebär också en stor belastning på förvaltningen och verksamheten som ansvarar för de aktuella kostnaderna. För att förstärka möjligheterna att nå önskade resultat och att också följa det uppdrag som är beslutat, så behöver förvaltningen också arbeta mer med effektivisering av verksamheterna och intensifiering av arbetet som utförs.

Förvaltningen behöver göra åtgärder för att nå en budget i balans, effektivisering och omorganisering av resurser ska genomföras. Enheternas uppdrag ska förtydligas och fokusområden ska klargöras. Härigenom föreslås att följande förändring och åtgärder genomförs:

- Stöd och försörjning kommer organisera sig i tre arbetslag om unga/integration, vuxna och mottagning.
- Ansvar för mottagande enligt Bosättningslagen, återsökning av medel samt kommunikation med Migrationsverket flyttas från Arbetsmarknad- och integrationsenheten till Stöd och försörjning. Området för integration avslutas att hanteras av specifika yrkesroller vid Arbetsmarknad och integrationsenheten.
- Handledning avslutas att vara specifika yrkesroller i Arbetsmarknad och integrationsenheten. All arbetslik verksamhet kommer att avslutas. Ansvar för drift och skötsel av Rås gård ska fortsätta men i omarbetad form. Samtliga insatser vid Arbetsmarknad och integrationsenheten ska ses över och omarbetas till förmån för effektiviseringen samt det fortsatta uppdraget.
- Arbetet med arbetsmarknads- och introduktionsanställningar avslutas och arbetskonsulenternas arbete inriktas till arbetsnära insatser och aktiviteter i nära samarbete med Stöd och försörjning.
- Arbetet med feriejobb avslutas och konceptet arbetas om inom förvaltningen. De tjänster som Hr-avdelningen rekryterar till som kallas *sommarjobb* berörs inte.
- Arbetsmarknad och integration får förnyat och fördjupat uppdrag inom arbetslivsinriktad rehabilitering och stöd för de individer som står *längre från arbetsmarknaden* samt för ungdomar. Fortsatt samverkan med Hr-avdelningen och Barn och Utbildningsförvaltningen kring skolungdomar och ungdomar i KAA, kommunalt aktivitetsansvar.

Det är inte en vedertagen rutin att göra verksamhetsförändringar genom politiska beslut. Dock är det i det här fallet nödvändigt då ett genomförande av förslaget *kan* innebära en kvalitetsförändring.

Arbetsmarknadspolitik är huvudsakligen en statlig uppgift och Arbetsförmedlingens primära uppdrag. Att kommunen genom Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen drivit ett närmast uppdrag likt Arbetsförmedlingens är av självbevarelsedrift. Staten lyste med sin frånvaro vid uppstarten av förvaltningen samtidigt som kommunens kostnader för försörjningsstöd historiskt skenat till närmast akuta nivåer. Kostnader som framför allt grundas i arbetslöshet.

Vid den första anblicken kan ovan nämnda förslag ses som att förslaget innefattar att *ta bort* förutsättningar snarare än att *skapa förutsättningar* för den som står i behov av ekonomiskt stöd av kommunen. Men det är naturligtvis inte avsikten med förslaget. Snarare är det så att förvaltningen avser arbeta än mer effektiviserat och intensifierat med arbetsmarknadsfrågor och egenförsörjning. Men med en sund ekonomisk hushållning och med fokus på utveckling.

Risk och konsekvenser

Ett förslag av den här karaktären innefattar en del risktagande och kan leda till en del negativa konsekvenser. Att minska resurser till de områden som idag anses som goda stöd kan ses som stor risk då avsaknaden av dessa insatser kan ge att flera individer faller tillbaka in i försörjning via kommunen och att kostnaderna för detta i så fall ökar.

Individer i behov av stöd riskerar att bli delvis eller helt utan stöd. Däribland de subventionerade anställningar som kommunen tillhandahåller och som kan i bästa fall också bygga en grund att stå på inför nästa arbete.

Risken att individer faller tillbaka i försörjningsstöd är dock överhängande varje dag. Samhällets påverkan genom arbetslöshet, bostadssituationen etc utgör ständigt stora hot för kommunens ekonomi i dessa avseenden. Samtidigt så bygger ett erhållande av ekonomiskt stöd från kommunen på en *bedömning* av rätten till ekonomiskt stöd. Att en individ saknar försörjning för stunden är inte en given situation om att stöd betalas ut från kommunen.

Arbetet med dessa subventionerade anställningar är också att söka statliga medel för att täcka kommunens kostnader. Det här arbetet är tidskrävande och ansökningsförfarandet av medel ger också i sin tur övervägande risker att utebli vid årets slut. Vid årsskiftet 2022/2023 ökade förvaltningens underskott ökade med 1,2 mkr just av den anledningen.

Handledning och integrationsarbetet kommer till viss del att fortsätta vara en del av verksamheterna men i en mer effektiviserad version. Skulle det visa sig att ett exempelvis ökat mottagande av nyanlända blir aktuellt så kommer förvaltningen att vara redo att hantera frågan även framgent.

Det här är enbart antagna risker och är konsekvenser av karaktären sådana som förvaltningen observerat redan i framtagandet av förslaget och kan därmed motverka i ett tidigt skede. De 7 mkr som förslaget förväntas effektivisera är i sig en konsekvens av att ha skapat verksamhet för statliga bidrag som staten nu dragit tillbaka.

Omvärldsanalys

Då Arbetsförmedlingen sedan ett par år tillbaka genomgick en stor omorganisation, backade verksamheten från det lokala perspektivet. Det har gjort att Sveriges kommuner har fått dra ett betydligt större lass i arbetsmarknadsfrågan. För Tranås del blev det en vändpunkt att välja att aktivt arbeta med arbetsmarknadsfrågorna och är också den väg som varit utstakad sedan 2021 vilket har snabbt gett goda resultat.

Nu vittnar Arbetsförmedlingen om att det finns en nyordning internt och att det öppnas upp för ett fördjupat arbete med kommunerna. Bland annat finns det en ny lokal överenskommelse mellan Tranås kommun och Arbetsförmedlingen vilket förbinder båda parter att tydligt skapa ett samarbete. Det ger i sin tur öppning för att förändra och effektivisera och att arbeta för att ha en så kostnadseffektiv verksamhet som möjligt.

Samråd

Samråd med Socialtjänsten

Under processen fram till förslaget läggs fram till beslut i Kommunstyrelsen, kommer facklig samverkan att ske under två tillfällen:

20/4, Informationsskyldighet enligt §19

10/5, Förhandlingsskyldighet enligt §11

Ekonomi

Ett verkställt förslag kommer att ge följande effektiviseringar:

Vad tas bort/förändras?	Ekonomisk effekt?
Arbetsmarknads- och introduktionsanställningar. Feriejobb	1,6 mkr
8 tjänster för handledning (inkl 31,42% PO-pålägg)	4,1 mkr
2 tjänster för integration och integration (inkl 31,42% PO-pålägg)	1,1 mkr

Effektiviseringar med mindre personalstyrka (Vårbutik, vhtanslag mm)	0,2
Summa	7 mkr

Beslutet skickas till

Förvaltningschef, Hr och arbetsmarknadsförvaltningen
Avdelningschef, Stöd och försörjning
Avdelningschef, Arbetsmarknad och integration

Hr och arbetsmarknadsförvaltningen

Gustav Liljenström
Hr och arbetsmarknadsförvaltningen